

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΒ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1161²

Μεγ. Δευτέρα βράδυ (Ματθ. 22,15-23,39)
6 Ἀπριλίου 2015 (2005)

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Ἀποστομωτικὲς ἀπαντήσεις

Χθές, ἀγαπητοί μου, μιλήσαμε γιὰ τὸ θαῦμα τῆς ξηραθείας συκῆς, ποὺ εἶνε σύμβολο τοῦ ἀνθρώπου ἢ τοῦ λαοῦ ποὺ δὲν ἔχει νὰ παρουσιάσῃ καρπούς. **Συνεχίζουμε** τώρα.

***

Ὁ Χριστὸς τὴ νύχτα τῆς Μεγάλης Δευτέρας βγήκε πάλι ἔξω ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, βρῆκε ἓνα τόπο ἔρημο, κ' ἐκεῖ διανυκτέρευσε μετὰ τοὺς μαθητὰς του. Τὸ πρωὶ τῆς Τρίτης ἐπέστρεψε στὴν πόλι. Ἀνέβηκε στὸ ναὸ τοῦ Σολομῶντος καὶ στάθηκε στὸ προαύλιο. Ἐκεῖ τὸν περίμενε λαός, ποὺ διψοῦσε ν' ἀκούσῃ τὰ θεϊκὰ του λόγια. Τὸν περίμεναν ὅμως καὶ ἐχθροί. **Ἐχθροὶ** τοῦ Χριστοῦ ἦταν τὰ **τρία μεγάλα κόμματα** ποὺ κυριαρχοῦσαν τότε στὴν δημοσία ζωὴ· τὸ ἓνα κόμμα ἦταν οἱ Ἡρωδιανοί, τὸ δεύτερο οἱ Σαδδουκαῖοι, καὶ τὸ τρίτο οἱ Φαρισαῖοι. Ὅπως σήμερα ἔχουμε κόμματα ποὺ διαιροῦν τὸ λαό, ἔτσι καὶ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη· καὶ δυστυχῶς τὰ κόμματα δὲν θὰ ἐκλείψουν ὅσο διαρκεῖ αὐτὴ ἡ ζωὴ.

Οἱ **Ἡρωδιανοὶ** ἦταν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Ἡρώδου, τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας τὸν ὁποῖο εἶχε ἐγκαταστήσει ἡ ῥωμαϊκὴ ἐξουσία· ἦταν φίλοι τοῦ καίσαρος. Οἱ **Σαδδουκαῖοι** ἦταν τρόπον τινὰ οἱ ὑλισταὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης· δὲν παρεδέχονταν ἀθανασία ψυχῆς καὶ ἀνάστασι νεκρῶν, ἔλεγαν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ψοφάει ὅπως τὸ ζῶο. Οἱ δὲ **Φαρισαῖοι** ἐκαυχῶντο γιὰ τὶς ἀρετὲς τους· θεωροῦσαν τὸν ἑαυτό τους ὡς τὴν ἀφρόκρεμα τῆς κοινωνίας, καὶ περιφρονοῦσαν τοὺς ἄλλους ὡς ἀμαρτωλοὺς.

Τρία κόμματα. **Εἶχαν διαφωνίες**, μισοῦσε τὸ ἓνα τὸ ἄλλο, ἀλλὰ –περιέργο πρᾶγμα– σ' ἓνα σημεῖο συμφωνοῦσαν. Ὅπως καὶ σήμερα τὰ κόμματα διαφωνοῦν μέσα στὴ βουλή, ἀλλὰ σ' ἓνα σημεῖο εἶνε ὅλα σύμφωνα, ἀπὸ τὴν ἄκρα δεξιὰ μέχρι τὴν ἄκρα ἀριστερά· συμφωνοῦν στὸ νὰ βάλλουν ἐναντίον τῆς ἀγίας μας πίστεως. Ἔτσι καὶ τότε τὰ τρία κόμματα **συμ-**

φωνοῦσαν στὸ νὰ ἐξοντώσουν τὸ Χριστό. Καὶ ναὶ μὲν δὲν μποροῦσαν νὰ τὸν συλλάβουν ἀπ' εὐθείας, γιὰ τὴν ἀγαπητὸς στὸ λαό, συμμάχησαν ὅμως αὐτὴ τὴ φορὰ κατ' ἄλλο τρόπο. Προσπάθησαν νὰ τὸν συλλάβουν στὸ λόγο.

Τί ἔκαναν δηλαδὴ. **Ἐτοίμασαν ἐρωτήσεις**, στὶς ὁποῖες νόμιζαν ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν θὰ μπορέσῃ ν' ἀπαντήσῃ, θὰ τὸν μπλέξουν καὶ θὰ κλονίσουν τὸ κύρος του ὡς διδασκάλου, ὡς ῥαββὶ τοῦ Ἰσραὴλ. Ἔκαναν ὅ,τι κάνουν στὰ δικαστήρια οἱ δικηγόροι, ποὺ νύχτες ὀλόκληρες ἐτοιμάζουν ἐρωτήσεις, καὶ τὴν ὥρα τῆς δίκης περιπλέκουν μ' αὐτὲς τὸν ἀθῶο καὶ τὸν ἐξευτελίζουν, ὅτι τάχα δὲν ἔχει τὸ δίκαιο. Ἔτσι σχεδίαζαν κι αὐτοὶ νὰ κάνουν στὸ Χριστό. Ποιοί; Οἱ νᾶνοι! Ἦθελαν οἱ νᾶνοι νὰ τὰβάλουν μετὰ τὸ γίγαντα –τί λέω γίγαντα–, μετὰ τὸ Θεό, μετὰ τὸν Υἱὸ καὶ Λόγο τοῦ Θεοῦ. Ἦθελαν οἱ πυγολαμπίδες νὰ τὰβάλουν μετὰ τὸν ἥλιο, τὸν ἄδυτο ἥλιο, ποὺ εἶπε ὅτι «**Ἐγὼ εἶμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ**» (Ἰω. 14,6).

Ἀπ' ὅλο τὸ εὐαγγέλιο ποὺ ἀκούσαμε (βλ. Ματθ. 22,15-23,39) ἄς στρέψουμε τὴν προσοχὴ μας στὶς ἐρωτήσεις τους. Θέλετε νὰ μάθετε τίς ἐρωτήσεις; Μία, δύο, **τρεῖς.**

***

● Ἡ πρώτη ἐρώτησις εἶνε τῶν Ἡρωδιανῶν. Τί λένε οἱ **Ἡρωδιανοί**; Πλησίασαν μετὰ πονηρία καὶ τοῦ λένε· –Διδάσκαλε, ξέρουμε ὅτι λὲς πάντα τὴν ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν ὑπολογίζεις κανένα. Πές μας λοιπὸν, **πρέπει νὰ πληρώσουμε φόρους στὸ δημόσιο**;

Πονηρὴ ἡ ἐρώτησι. Πάντοτε οἱ λαοὶ ἀναστενάζουν κάτω ἀπὸ φόρους. Ἐὰν καταργηθοῦν οἱ φόροι, μεγάλη ἀνακούφισι θὰ αισθανθοῦν οἱ ἄνθρωποι. Εἶνε βαρύτεροι οἱ φόροι ποὺ ἐπιβάλλουν ὅλα τὰ κράτη, καὶ μάλιστα τὰ σημερινὰ γιὰ τοὺς ἐξοπλισμούς. Αὐτοὶ λοιπὸν ἐρωτοῦν πονηρά, «**Νὰ πληρώνουμε φόρους στὴ Ῥώμη**;», καὶ θέτουν τὸν Κύριο πρὸ διλήμ-

ματος. Ἄν ὁ Χριστὸς ἀπαντοῦσε ὅτι πρέπει νὰ πληρῶνουν, θὰ ἔλεγαν· Αὐτὸς εἶνε ἐναντίον τοῦ ἔθνους, θέλει νὰ δουλεύῃ ὁ λαὸς μας σὰν σκλάβος στὸ κατεστημένο, στοὺς Ῥωμαίους αὐτοκράτορες· ἐμεῖς περιμέναμε ἀπ' αὐτὸν μεγάλα συνθήματα, καὶ τώρα βλέπουμε νὰ συμβιβάζεται· μὴν τὸν ἀκοῦτε λοιπόν... Ἄν πάλι ἔλεγε νὰ μὴν πληρῶνουν, τότε θὰ ἔτρεχαν στὸν Ἡρώδη καὶ στὸν Πιλάτο καὶ θὰ τοὺς ἔλεγαν· Αὐτὸς εἶνε ἐναντίον τοῦ κράτους, κάνει ἀνταρσία· συλλάβετέ τον... Δύσκολη ἢ ἀπάντησις.

Ὁ Χριστὸς τί ἀπήντησε; –Δεῖξτε μου, λέει, ἓνα νόμισμα ἀπ' αὐτὰ ποὺ κυκλοφοροῦν. Τοῦ ἔδειξαν ἓνα δηνάριο. Τοὺς ἐρωτᾷ· –Τίνος εἶνε ἡ εἰκόνα καὶ ἡ ἐπιγραφή ποὺ φέρει; (πάντοτε πάνω στὰ νομίσματα, ὅπως καὶ σήμερα στὶς χρυσὲς λίρες Ἀγγλίας, ὑπάρχουν σκαλισμένες οἱ εἰκόνες τῶν βασιλέων καὶ τὰ γράμματα τοῦ κράτους). Τοῦ ἀπαντοῦν· –Τοῦ καίσαρος. –Ἐ λοιπόν, τοὺς λέει, χρησιμοποιοῦντας τὸ νόμισμα ἀναγνωρίζετε τὴν ἐξουσία τοῦ καίσαρος· συνεπῶς, δῶστε στὸν καίσαρα ὅ,τι τοῦ χρωστᾶτε, καὶ στὸ Θεὸ δῶστε ὅ,τι τοῦ χρωστᾶτε. «*Ἀπόδοτε οὖν τὰ καίσαρος καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ*» (ἐ.ἀ. 22,21). Δὲν εἶνε τοῦ παρόντος ν' ἀναπτύξουμε τί μεγάλα νοήματα περικλείει αὐτὴ ἢ ἀπάντησι τοῦ Χριστοῦ γιὰ τὶς σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ κράτους.

● Ἔτσι οἱ Ἡρωδιανοὶ ἀποστομώθηκαν. Ἔρχονται τώρα οἱ **Σαδδουκαῖοι**, ποὺ δὲν πίστευαν σὲ ἄλλη ζωὴ καὶ σὲ ὑπαρξί πνεύματος. Αὐτοὶ μὲ τὴν ἐρώτησί τους κάνουν μία φανταστικὴ ὑπόθεσι τῆς αἰσχροῦς διανοίας τους. –Διδάσκαλε, λένε, θέλουμε νὰ μᾶς λύσης ἓνα πρόβλημα. Ἐνας ἄντρας πήρε μιὰ γυναῖκα, ἀλλὰ πέθανε ἄτεκνος. Σύμφωνα μὲ μιὰ διάταξι τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου, ἐπιτρεπόταν τότε ἡ γυναῖκα νὰ πάρῃ τὸν ἀδελφὸ τοῦ ἀτέκνου. Παντρεύτηκε λοιπὸν τὸ δεύτερο ἀδελφὸ του, ἀλλὰ τίποτα· πεθαίνει καὶ αὐτὸς ἄτεκνος. Παίρνει τὸν τρίτο ἀδελφὸ· κι αὐτὸς ἄτεκνος. Παίρνει τὸν τέταρτο· τίποτα. Παίρνει τὸν πέμπτο, παίρνει τὸν ἕκτο, παίρνει τὸν ἕβδομο· τίποτα. Ὅλοι πέθαναν ἄτεκνοι. Στὸν ἄλλο κόσμον τώρα, ποὺ πιστεύετε ἐσεῖς, τί θὰ γίνῃ; **τίνος γυναῖκα θὰ εἶνε;** Αὐτὰ τὰ ἑφτά ἀδέρφια θὰ μαλώνουν γι' αὐτὴ τὴ μιὰ γυναῖκα; Διότι ὅλοι τὴν εἶχαν σύζυγο. Κι ὁ Χριστὸς τοὺς ἀπαντᾷ· –«*Πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ*» (ἐ.ἀ. 22,29). Στὸν ἄλλον κόσμον, ἐκεῖ πλέον θὰ δημιουργηθοῦν νέες συνθήκες· ἐκεῖ δὲν θὰ ὑπάρχη ἀρσενικὸ καὶ θηλυκὸ γένος, ἐκεῖ δὲν θὰ ὑπάρχη ἄντρας καὶ

γυναῖκα. Ἐκεῖ θὰ εἶνε κάτι ἄλλο· θὰ ὑποστοῦν ἀλλοίωσι, μιὰ μεταμόρφωσι τὰ πρόσωπα τῶν ἀνθρώπων, καὶ θὰ ζοῦν πλέον ζωὴ πνευματικὴ· **θὰ ζοῦν ὅπως οἱ ἄγγελοι στὸν οὐρανό.** Γάμοι, συνοικέσια καὶ διαζύγια δὲν θὰ ὑπάρχουν ἐκεῖ. Ὅλα αὐτὰ, οἱ ἀδυναμίες αὐτὲς ποὺ παρουσιάζονται ἐδῶ στὴ γῆ, δὲν θὰ ὑπάρχουν ἐκεῖ.

● Ἀποστομώθηκαν καὶ αὐτοὶ. Τέλος ἔρχεται ἡ σειρά τῶν **Φαρισαίων**. Αὐτοὶ τί ἔκαναν; Κάθονταν καὶ ψιλοκοσκίνιζαν τὸ νόμον τοῦ Μωυσέως καὶ λεπτολογοῦσαν γύρω ἀπὸ τὶς διατάξεις τῶν ῥαββίνων. Ἔτσι εἶχαν φτειάξει ἐκατοντάδες ἐντολές, ἓνα πλήθος διατάξεις, ὀλόκληρο κατάλογο ἐντολῶν, 618 καὶ πλέον ἐντολές! Ἡ πολυνομία ὅμως, ὅπως εἶνε φυσικὸ, ἐπιφέρει σύγχυσι. Διαπληκτίζονταν λοιπὸν μεταξύ τους, ποιά ἀπὸ τὶς ἀμέτρητες αὐτὲς ἐντολές εἶνε ἡ μεγαλύτερη καὶ σπουδαιότερη. Καὶ αὐτὸ ἦταν τὸ ἐρώτημα ποὺ ὑπέβαλε ἓνας ἀπ' αὐτοὺς στὸ Χριστό· –Διδάσκαλε, **ποιὰ εἶνε ἡ μεγαλύτερη ἐντολὴ τοῦ νόμου;** Καὶ ὁ Χριστὸς τοῦ ἀπήντησε· –Μεγαλύτερη ἐντολὴ εἶνε **ἡ ἐντολὴ τῆς ἀγάπης**· ἀγάπης πρὸς τὸν Θεὸ καὶ ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον. Ἔτσι ἀποστομώθηκαν καὶ αὐτοὶ.

Ἄφοῦ ὁ Χριστὸς τοὺς ἀποστόμωσε, στὴ συνέχεια περνάει στὴν **ἀντεπίθεσι** καὶ ρωτᾷ τοὺς Φαρισαίους· –Δὲ μοῦ λέτε, ὁ Χριστὸς τίνος υἱὸς εἶνε; –Ὁ Χριστὸς, λένε, εἶνε υἱὸς τοῦ Δαυὶδ, κατάγεται ἀπ' τὸ Δαυὶδ. –Ναί, ἀλλ' ἀφοῦ εἶνε ἀπόγονος τοῦ Δαυὶδ, πῶς ὁ Δαυὶδ τὸν λέει Κύριο καὶ μάλιστα «*ἐν Πνεύματι*», φωτιζόμενος δηλαδὴ ἀπὸ τὸ ἅγιο Πνεῦμα; (ἐ.ἀ. 22,43). Τὸν ἔχει ἀπόγονο, καὶ τὸν ὀνομάζει Κύριο· πῶς εἶνε δυνατόν; Πῶς μπορεῖ νὰ εἶνε καὶ ἀπόγονος καὶ Κύριος; Πᾶνε μαζί αὐτὰ τὰ πράγματα;... Κανένας τους δὲν μποροῦσε ν' ἀπαντήσῃ. **Ἀποστομώθηκαν**, κι ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη δὲν τόλμησε πλέον κανεὶς νὰ τοῦ θέσῃ τέτοια ἐρωτήματα. Ἀποστομώθηκαν καὶ δὲν μποροῦσαν ν' ἀπαντήσουν, διότι τὸ πρόβλημα αὐτὸ λύνεται μόνο ἂν παραδεχθοῦμε ὅτι **ὁ Χριστὸς εἶνε Θεός**. Αὐτοὶ ὅμως ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ μποροῦσαν νὰ δεχθοῦν ὅτι ὁ Χριστὸς εἶνε Θεός. Ἔτσι ἔπαψαν νὰ τὸν ἐνοχλοῦν.

* * *

Ὁ Χριστὸς, ἀδελφοί μου, ἀποστόμωσε τοὺς ἐχθρούς του. Δὲν θὰ μποροῦσε λοιπὸν, μὲ τὴ θεία δύναμί του, ν' ἀποφύγῃ καὶ τὴ σύλληψι καὶ τὸ σταυρό; Ἀσφαλῶς. Παρ' ὅλα αὐτὰ δὲν ἀποφεύγει τὸ ποτήριο. **Ἐνσυνειδήτως καὶ ἐκουσίως βαδίζει πρὸς τὴ θυσία ὑπὲρ ἡμῶν.**

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**